

Arbori binari de cautare

1. Introducere
2. Inserarea si cautarea unui nod intr-un arbore binar de cautare
3. Stergerea unui nod dintr-un arbore binar de cautare

1. Introducere

Arborii binari de cautare sint o implementare a tipului de date abstract numit "dictionar". Elementele unui dictionar pot fi ordonate, criteriul de sortare fiind dat de "cheia de sortare" (sau cheie de cautare).

Arborii binari de cautare implementeaza eficient urmatoarele operatii:

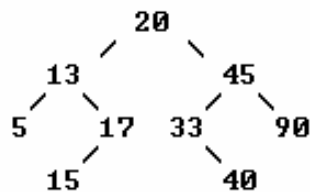
search(arbore, k) - determina daca un element specificat prin cheia de sortare k, exista in arbore si-l returneaza daca exista.

insert(arbore, x) - insereaza in arbore elementul x.

delete(arbore, k) - sterge un element specificat, specificat prin cheia k.

Proprietatea care defineste structura unui arbore binar de cautare este urmatoarea: Valoarea cheii memorate in radacina este mai mare decit toate valorile cheilor continute in subarborele sting si mai mica decit toate valorile cheilor continute in subarborele drept. Aceasta proprietate trebuie sa fie indeplinita pentru toti subarborii, de pe orice nivel in arborele binar de cautare.

Exemplu (am reprezentat pentru fiecare nod numai cheile de cautare):

Laborator de Structuri de Date si Algoritmi – Lucrarea nr. 10

2. Inserarea si cautarea unui nod intr-un arbore binar de cautare

a) varianta recursiva :

```
insert(r,a) // r - pointer la radacina (trasmis prin referinta)
            // a - atomul de inserat
{
    if r=0 then    r = make_nod(a)
    else if key(a) < key(data(r)) then
        insert(lchild(r),a)
    else if key(a) > key(data(r)) then
        insert(rchild(r),a)
}

make_nod(a) // creeaza un nod nou in care memoreaza atomul a
{
    p = get_sp() // aloca spatiu pentru un nod
    data(p) = a
    lchild(p) = rchild(p) = 0
    return (p)
}
```

Pentru varianta de mai sus trebuie sa permitem functiei **insert** sa modifice valoarea argumentului **r**, pentru aceasta el va fi un parametru transmis prin referinta. In implementarea C++ functia **insert** va avea prototipul:

```
void insert(Nod*& r, Atom a);
```

O varianta care nu necesita argument referinta (deci poate fi implementata in C) este data mai jos.

```
insert(r,a)
{
    if r=0 then return ( make_nod(a) )
    else if key(a) < key(data(r)) then
        lchild(r) = insert(lchild(r),a)
    else if key(a) > key(data(r)) then
        rchild(r) = insert(rchild(r),a)
    return (r)
}
```

Apelul acestei variante va avea de fiecare data forma:

```
rad = insert(rad, a)
```

Procedura **search** intoarce pointer la nodul cu cheia de cautare data sau pointerul NULL daca nu exista nodul respectiv.

Laborator de Structuri de Date si Algoritmi – Lucrarea nr. 10

```
search(r,k)
{
    if ( r=0 ) return NULL
    else if k < key(data(r)) then
        return ( search(lchild(r),k) )
    else if k > key(data(r)) then
        return ( search(rchild(r),k) )
    else return (r)
}
```

b) varianta nerecursiva

Trebuie observat ca atat operatia **search** cit si operatia **insert** parcurg o ramura a arborelui (un lant de la radacina spre o frunza). Aceasta parcurgere poate fi efectuata iterativ. Este vorba de a parcurge o inlantuire, deci se impune o analogie cu parcurgerea listei inlantuite.

Parcurgerea listei inlantuite

```
p=cap;
while(p!=0){
```

Preluare element

```
p = p->link;
```

```
}
```

Parcurgerea unei ramuri in arbore

```
p=rad;
while(p!=0){
```

Preluarea nod

```
if(conditie) p=p->stg
else p=p->drt;
```

```
}
```

Procedura de inserare in arborele binar de cautare, realizata nerecursiv, are urmatoarea forma (presupunem ca **r** este parametru transmis prin referinta):

```
insert(r,a)
{
    if ( r=0 ) r = make_nod(a)
    else {p = r
        while ( p<>0 )
        {
            p1 = p
            if key(a)<key(data(p)) then p=lchild(p)
            else if key(a)>key(data(p)) then p=rchild(p)
            else return
        }
        if ( key(a)<key(data(p1)) )
            lchild(p1) = make_nod(a)
        else rchild(p1) = make_nod(a)
    }
}
```

3. Stergerea unui nod dintr-un arbore binar de cautare

In continuare vom scrie functia C++ pentru stergerea unei valori dintr-un arbore binar de cautare care contine numere intregi.

Pentru stergerea unei valori din arbore este necesara mai intii identificarea nodului care contine aceasta valoare. Vom folosi pentru aceasta tehnica prezentata la operatia *search*. Pentru simplitate consideram nodurile etichetate cu numere intregi care vor contine chiar cheile de cautare ($key(data(p)) = data(p)$).

```
struct Nod{
    int data;
    Nod* stg, *drt;
};

void delete(Nod*& rad, int a)
{
    if(rad==NULL)
        printf("Eroare: Valoarea %d nu este in arbore!", a);
    else if( a<rad->data ) delete(rad->stg,a)
    else if( a>rad->data ) delete(rad->drt,a)
    else deleteRoot(rad);
}
```

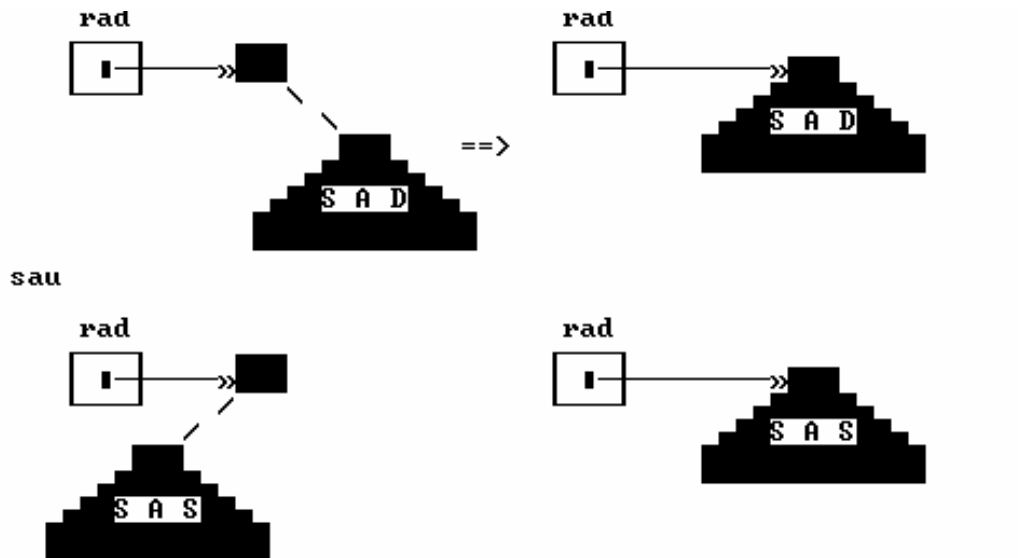
Am redus sarcina initiala la a scrie functia *deleteRoot* care sterge radacina unui arbore binar de cautare nevid. Pentru aceasta avem urmatoarele cazuri:

- Atunci cind radacina nu are nici un descendent stergerea este o operatie imediata.

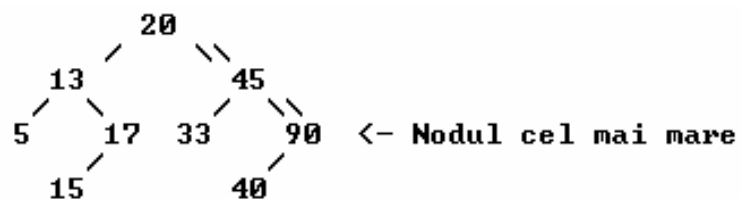
Laborator de Structuri de Date si Algoritmi – Lucrarea nr. 10

- Atunci cind radacina are un sigur descendent nodul sters va fi inlocuit cu subarborele descendent.

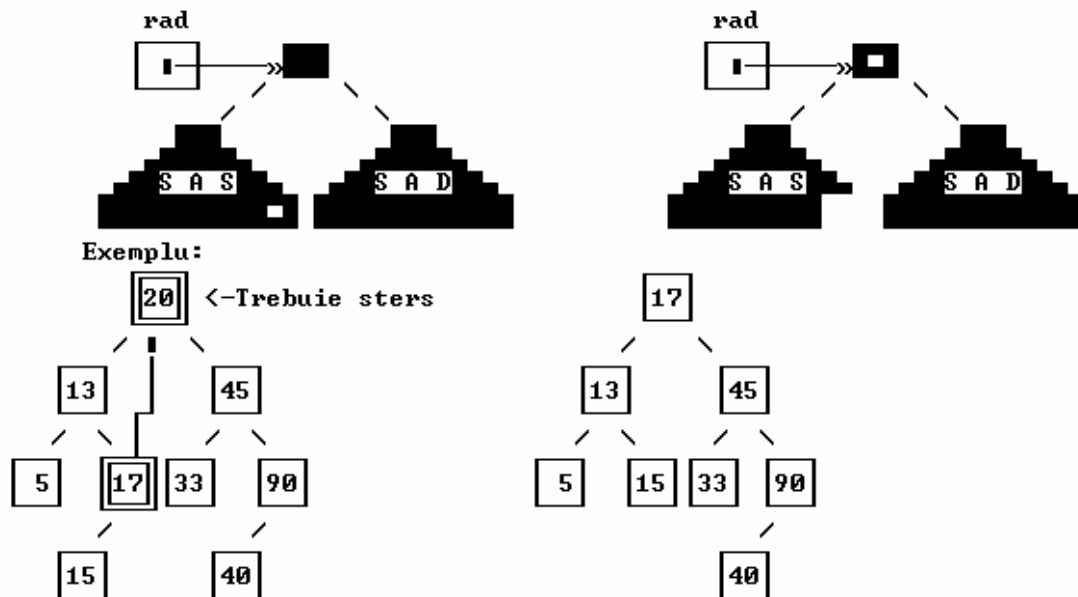
- Atunci cind radacina are doi descendenti, ea va fi inlocuita cu nodul cu valoarea cea mai mare din subarborele sting, acest nod avind intotdeauna cel mult un descendent. Nodul cel mai mare dintr-un arbore (subarbore) binar de cautare se gaseste pornind din radacina si inaintind cit se poate spre dreapta.

De exemplu

Laborator de Structuri de Date si Algoritmi – Lucrarea nr. 10

Deci:

Urmatoarea functie detaseaza dintr-un arbore binar de cautare nevid nodul cu valoarea cea mai mare si intoarce pointer la acest nod.

```

Nod* removeGreatest(Nod*& r)
{
    Nod* p;
    if( r->drt==0 ) {
        p = r;
        r = r->stg;
        return p;
    }
    else return removeGreatest(r->rchild);
}
  
```

Varianta prezentata este recursiva. Se poate scrie usor si o varianta nerecursiva pentru aceasta procedura.

Tinind cont de cazurile posibile prezentate procedura **deleteRoot** va trata separat cazurile:

- daca subarborele sting este vid: promoveaza subarborele drept. Cazul in care si subarborele drept este vid nu trebuie tratat separat, in acest caz se promoveaza arborele vid (rad devine NULL);
- altfel daca, subarborele drept este vid: promoveaza subarborele sting.
- altfel (ambii subarbori nu sint vizi): inlocuieste radacina cu cel mai mare nod din subarborele sting.

Laborator de Structuri de Date si Algoritmi – Lucrarea nr. 10

```
void deleteRoot(Nod*& rad)
{
    Nod* p = rad;
    if( rad->stg==0) rad = rad->drt;
    else if( rad->drt==0) rad = rad->stg;
    else {
        rad = removeGreatest (rad->stg);
        rad->stg = p->stg;
        rad->drt = p->drt;
    }
    delete p;
}
```

TEMA

1. Se citeste de la intrare un sir de valori numerice intregi, pe o linie, separate de spatii, sir care se incheie cu o valoare 0.

a) Sa se introduca valorile citite intr-un arbore binar de cautare (exclusiv valoarea 0 care incheie sirul).

b) Sa se afiseze in inordine continutul arborelui.

c) Se citeste o valoare pentru care sa se raspunda daca este sau nu continuta in arbore.

d) Se citeste o valoare care sa fie stearsa din arbore si apoi sa se afiseze arborele in inordine.

2. Sa se construiasca modul C/C++ care sa contina tipurile de date si operatiile care implementeaza sub forma unui arbore binar de cautare o agenda de numere de telefon.

Un nod al arborelui va contine:

- numele persoanei (cheie de cautare);
- numarul de telefon;

Sa se definiesca procedurile care:

- insereaza un element in agenda;
- sterge din agenda o persoana data;
- cauta in agenda numarul de telefon al unei persoane date;
- afiseaza agenda in intregime.

Sa se construiasca un program C/C++ care cu ajutorul unui meniu simplu sa permita selectarea operatiilor definite mai sus.